

מג09-14 - מרמה בקבלת פטור או דחייה על-פי תצהיר - פטור נשים מטעמי הכרה דתית ודחיית גיוס גברים מטעמים שבלימודים תורניים

כללי

1. הוראה זו קובעת נוהל לטיפול במקרי מרמה בקבלת פטור או דחייה, לשני סוגים של מלש"בים:
 - א. נשים שפטרו משירות ביטחון על-פי תצהיר מטעמי הכרה דתית, בהתאם להוראות חוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו - 1986.
 - ב. גברים שגיוסם לשירות ביטחון נדחה על-פי תצהיר מטעמים שבלימודים תורניים, בהתאם להוראות חוק דחיית שירות לתלמידי ישיבות שתורתם אומנותם, התשס"ב - 2002 (להלן: "חוק דחיית שירות") ו/או בהתאם להוראות חוק שירות [נוסח משולב], התשמ"ו - 1986 (להלן: "חוק שירות ביטחון").
2. פטור נשים על-פי תצהיר מטעמי הכרה דתית ניתן בהתאם לסעיף 40 לחוק שירות ביטחון, ואילו דחיית גיוס לגברים על-פי תצהיר מטעמים שבלימודים תורניים מוענקת על-פי סעיף 2 לחוק דחיית שירות ו/או סעיף 36 לחוק שירות ביטחון.
3. מלש"בית שקיבלה פטור מטעמי הכרה דתית ומלש"ב שקיבל דחיית גיוס מטעמים שבלימודים תורניים, אשר קיים חשד לכאורה כי תצהירם הוא כוזב, יטופל עניינם בהתאם להוראה זו.

מרמה בפטור נשים מטעמי הכרה דתית

4. מלש"בית שפוטרה משירות ביטחון מטעמי הכרה דתית ואשר נתקבל מידע כי התצהיר שהוגש על-ידה הוא כוזב, יטופל עניינה כמפורט בסעיפי 5-12 להלן.

פתיחה בחקירה

5. א. קמ"ט לפרט רשאי להורות על פתיחה בחקירה, וזאת בין כחלק מחקירות שגרתיות המתנהלות באורח מדגמי, בין ביוזמתו, ובין בעקבות מידע - מזוהה או בלתי מזוהה - שהגיע אליו.
 - ב. חקירה תתנהל בעניין אמיתות תצהיר שניתן על-ידי מלש"בית לצורך קבלת פטור מטעמי הכרה דתית, על כל פניו ומשמעותיותו, אם לעניין מלש"בית מסוימת ואם לעניין קבוצת מלש"ביות.
 - ג. פתיחה בחקירה שאינה עוסקת במלש"בית פרטנית טעונה אישור ראש מנהל הגיוס.
6. פתיחה בחקירה תיעשה על-ידי זימון גורמי חברת החקירות האזרחית עמה התקשר משרד הביטחון לצורך זה למשרדי קמ"ט לפרט, הצגת פרטי החשדות בפניהם והעברת העתקי כל החומר הרלוונטי לרשותם. החקירה תסתיים תוך 30 יום, למעט במקרים בהם קמ"ט לפרט אישר אחרת; דחיית השלמת החקירה מעל 90 יום טעונה אישור ראש מנהל הגיוס.
7. כל קשר עם חברת החקירות, לרבות בירורים, המצאת חומר נוסף וכיוצא באלה, ייעשה באמצעות קמ"ט לפרט בלבד.

טיפול בממצאי חקירה

8. ממצאי החקירה יועברו לחוות דעתו של קמ"ט לפרט; במידת הצורך, ייוועץ קמ"ט לפרט במפצ"ר - יעח"ק בטרם יעביר את המלצתו; המלצה להגיש תלונה לא תועבר אלא לאחר מתן חוות דעת מפצ"ר - יעח"ק.
9. קמ"ט לפרט יעביר את ממצאי החקירה, בצירוף חוות דעת מפצ"ר - יעח"ק, אם ניתנה, ובצירוף המלצותיו, להחלטת ראש מנהל הגיוס.
10. ראש מנהל הגיוס רשאי להורות על עיכוב הטיפול בממצאי החקירה עד למועד שיקבע, וזאת בכדי לבחון

- מוגבל -

את אמינות המל"שבית וכדי ליתן לה הזדמנות לחזור בה מן התצהיר הכוזב לכאורה.

11. מל"שבית שביקשה לחזור בה מן התצהיר הכוזב לכאורה ולהתגייס, יטופל עניינה בהתאם להקמ"א מג-11-05 - "התנדבות לשירות ביטחון - נשים שפוטרות מטעמי דת ומצפון", וככלל לא תוגש תלונה פלילית נגדה, אלא אם כן הורה ראש מנהל הגיוס אחרת, מטעמים מיוחדים, לאחר שעייין בחוות דעת מפצ"ר - יעח"ק.

12. מל"שבית שלא ביקשה לחזור בה מן התצהיר הכוזב לכאורה ולהתגייס, תוגש נגדה תלונה פלילית, כמפורט להלן, ולא ניתן יהיה לגייסה עד להשלמת ההליכים המשפטיים, וזאת לנוכח הוראת סעיף 41 לחוק שירות ביטחון.

מרמה בדחיית גיוס גברים מטעמים שבלמודים תורניים

13. מל"שבית שגיוסו נידחה מטעמים שבלמודים תורניים ואשר נתקבל מידע כי התצהיר שהוגש על-ידו הוא כוזב, יטופל עניינו כמפורט בסעיפי 14-21 להלן.

פתיחה בחקירה

14. א. קמ"ט לפרט רשאי להורות על פתיחה בחקירה, וזאת בין כחלק מחקירות שגרתיות המתנהלות באורח מדגמי, בין ביוזמתו, בין בעקבות מידע - מזוהה או בלתי מזוהה - שהגיע אליו, ובין בעקבות ממצאי ביקורת במוסד תורני, כמפורט בהקמ"א מג-03-11 - "תלמידי ישיבה שתורתם אומנותם - פיקוח ובקרה".

ב. חקירה תתנהל בעניין קיום תנאי הסדר תורתו אומנותו, על כל פניהם ומשמעויותיהם, על-ידי תלמיד ישיבה מסוים, או על-ידי מספר תלמידים, או על-ידי ישיבה מסויימת, או על-ידי ראשי ישיבה מסויימת.

ג. פתיחה בחקירה שאינה עוסקת בתלמיד ישיבה מסוים טעונה אישור ראש מנהל הגיוס.

15. פתיחה בחקירה תיעשה על-ידי זימון גורמי חברת החקירות האזרחית עמה התקשר משרד הביטחון לצורך זה למשרדי קמ"ט לפרט, הצגת פרטי החשדות בפניהם והעברת העתקי כל החומר הרלוונטי לרשותם; החקירה תסתיים תוך 30 יום, למעט במקרים בהם קמ"ט לפרט אישר אחרת; דחיית השלמת החקירה מעל 90 יום טעונה אישור ראש מנהל הגיוס.

16. כל קשר עם חברת החקירות, לרבות בירורים, המצאת חומר נוסף וכיוצא באלה, ייעשה באמצעות קמ"ט לפרט בלבד.

טיפול בממצאי חקירה

17. ממצאי החקירה יועברו לחוות דעתו של קמ"ט לפרט; במידת הצורך, ייוועץ קמ"ט לפרט במפצ"ר - יעח"ק, בטרם יעביר את המלצתו;

18. קמ"ט לפרט יעביר את ממצאי החקירה, בצירוף חוות דעת מפצ"ר - יעח"ק, אם ניתנה, ובצירוף המלצותיו, להחלטת ראש מנהל הגיוס.

19. ראש מנהל הגיוס רשאי להורות על עיכוב הטיפול בממצאי החקירה עד לאחר מועד חידוש דחיית הגיוס הקרוב, וזאת בכדי לבחון את אמינות הדיווח של תלמיד הישיבה ושל ראשי הישיבה.

20. ראש מנהל הגיוס רשאי להורות על עיכוב הטיפול בממצאי החקירה עד להעברת דרישה לדיווח לראשי הישיבה וזאת בכדי לבחון את אמינות הדיווח של ראשי הישיבה.

21. הומלץ להפסיק את דחיית גיוסו של תלמיד ישיבה בעקבות ממצאי חקירה, יחולו עליו הוראות הקמ"א מג-03-17 - "תלמידי ישיבות שתורתם אומנותם - ביטול צו דחיית שירות"; אין צורך להמתין להגשת תלונה פלילית ולסיום ההליכים המשפטיים בעניינו של מל"שבית כאמור, וניתן לפעול לגיוסו לפני כן.

תלונה פלילית

22. א. במקרים בהם יש ראייה לכאורה למעשי עבירה וראש מנהל הגיוס יחליט על כך, תוגש כנגד המלש"ב או המלש"ב בית תלונה פלילית למשטרת ישראל (לתחנת המשטרה הרלוונטית) בגין עבירה לפי סעיפים 46(א)(2), 46(א)(3), 46(1) לחוק שירות ביטחון ו/או בגין עבירה לפי סעיף 11 לחוק דחיית שירות, ובגין עבירה לפי סעיף 239 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.
- ב. ראש מנהל הגיוס רשאי להורות שלא להגיש תלונה כנגד מלש"ב או מלש"בית כאמור, מטעמים מיוחדים.
- ג. היו מעורבים במעשי העבירה גורמים נוספים פרט למלש"ב או למלש"בית, קיימת ראייה לכאורה, וראש מנהל הגיוס יחליט על כך, תוגש כנגד אותם גורמים תלונה פלילית למשטרת ישראל (לתחנת המשטרה הרלוונטית) בגין העבירה המתאימה, או בגין עבירה של סיוע לעבירות העיקריות שנעברו לכאורה על-די המלש"ב או המלש"בית.
- ד. ראש מנהל הגיוס רשאי להורות שלא להגיש תלונה כנגד גורמים נוספים כאמור, מטעמים מיוחדים.
23. תלונה פלילית כאמור תוגש על-ידי מפקד לשכת הגיוס האזורית או רמ"ד ביקורת ההתייצבות בלשכת הגיוס האזורית בלבד, והוא יצרף אליה תעודת עובד ציבור, כמשמעותה בסעיף 23 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א - 1971, המאמתת את העובדות המקימות את העבירה; במידת הצורך רשאי מפקד לשכת הגיוס האזורית להיוועץ במפצ"ר - יע"ק לעניין נוסח תעודת עובד הציבור; העתק התלונה יישלח לקמ"ט לפרט.
24. בתלונה יקפיד המתלונן לציין כי על-פי הנחית רמ"ח החקירות והתביעות באגף החקירות במטה הארצי של משטרת ישראל (פי/0201 - 033/72724 מיום 19.7.98), ככלל לא ייסגרו תיקים מסוג זה בעילה של חוסר עניין לציבור, יינתן לתיקים אלה טיפול דחוף, ובמידה והנאשם יועמד לדין ויורשע, יש לטעון להחמרה בענישה ולבקש עונש מרתיע (ההנחיה ניתנה לעניין עבירות הנוגעות להסדר תורתו אומנותו, אך היא יפה גם לעניין מרמה בקבלת פטור על-פי תצהיר מטעמי הכרה דתית לנשים).
25. באחריות כל רמ"ד ביקורת ההתייצבות לעקוב אחר הטיפול בתלונות המוגשות על-ידי לשכת הגיוס האזורית, ולהוציא תזכורות במידת הצורך; אחת לששה חודשים ידווח כל רמ"ד ביקורת ההתייצבות לקמ"ט לפרט על התקדמות הטיפול בתלונות שהוגשו על-ידו, לרבות לעניין רמת הענישה באותם מקרים בהם הוגש כתב אישום.
26. על קמ"ט לפרט האחריות לעקוב אחר הטיפול בתלונות הפליליות באורח כולל (רמת הענישה הממוצעת, משך זמן הטיפול בתלונה, מספר התלונות הנסגרות לעומת מספר התלונות בהם מוגשים כתבי אישום, וכיוצא באלה).
27. א. אחת לשנה, בחודש ינואר, יגיש קמ"ט לפרט לראש מנהל הגיוס דו"ח מפורט בדבר הטיפול בתלונות כאמור לעיל בשנת העבודה שקדמה לה; לצורך זה, יעבירו רמ"די ביקורת ההתייצבות בלשכות הגיוס האזוריות בסוף חודש דצמבר בכל שנה דיווח מרוכז על הטיפול בתלונות שהוגשו על-ידם בשנת העבודה שקדמה לכך; בכל דיווח ייכללו כל התלונות שהטיפול בהן טרם נסגר.
- ב. תלונה שהטיפול בה נסגר היא אחת מאלה: התיק נסגר (מחוסר עניין לציבור, מחוסר ראיות או מחוסר אשמה); הוגש כתב אישום והנאשם זוכה; הוגש כתב אישום, הנאשם הורשע ועונשו נגזר; הטיפול בתיק עוכב על-ידי היועץ המשפטי לממשלה בהתאם לסעיף 231 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982.
28. במקרים בהם התיק נסגר או שההליכים עוכבו, יועבר כל החומר, באמצעות קמ"ט לפרט, לבדיקת מפצ"ר - יע"ק, לבחינת האפשרות וההצדקה להגשת ערר או השגה על ההחלטה.

באחריות : מנהל הגיוס.

יזום על-ידי : מנהל הגיוס.

מתואם עם : מפצ"ר 9605 – ע' פצ"ר ליעח"ק, אכ"א 344 – חט' תומכ"א – ר' עתכ"א סדיר, יועכ"ל 787 – רע"ן תקציבי אכ"א ושכר, מקשל"ר 279 – ענף תוה"ם – רמ"ד נהלים, אמ"ן 146 – מחבי"ש – ענף אבטחת מידע – רמ"ד פנים, אכ"א 344 – עתכ"א סדיר – רמ"ד תכנון, בקו"ם 377 – ענף או"ב – רמ"ד בקרה.